MAASEUDUN TULEVAISUUS
Maa- ja metsätaloustuottajajärjestön äänenkannattaja – Perustettu 1916

Päätoimittaja
Lauri Kontro
Toimituspäälliköt
Jussi Martikainen
Tiina Taipale

Pelkillä organisaatiomuutoksilla ei poisteta sote-palveluiden alati kasvavaa tarvetta. **SALON SEUDUN SANOMAT PÄÄKIRJOITUKSESSAAN**

Stubbin kokoomus kärjessä vaaleihin

Pääministeripuolue kokoomus pitää vahvasti kiinni kärkipaikastaan. Mikäli eduskuntavaalit pidettäisiin nyt, puoluetta äänestäisi Helsingin Sanomien teettämän gallupin mukaan 22,1 prosenttia suomalaisista (HS 18.8.).

Oppositiopuolue keskusta ehti johtaa gallupeja noin vuoden, aina viime kevääseen asti. Nyt keskusta jäi kakkoseksi runsaat kaksi prosenttiyksikköä kokoomusta heikompana.

Kokoomuksen suoritus on maininnan arvoinen. Vaikka sen johtama hallitus on ollut suurissa vaikeuksissa, kansa ei lue vaikeuksia kokoomuksen synniksi.

Kilpailijat ovat antaneet kokoomukselle kiitosta asioiden hoidon sijasta lähinnä julkisuuden hallinnasta. Kokoomus onkin jo pitkään onnistunut kaikessa, missä sen nykyinen päähallituskumppani SDP on epäonnistunut.

Kymmenen vuotta sitten kokoomusjohtoon valittu nuori Jyrki Katainen sai puoluekonkareista luotettavan tukiverkoston. Muutama vuosi myöhemmin valittu nuori SDP-johtaja Jutta Urpilainen taas joutui jatkuvasti taistelemaan asemastaan.

Riidaton kokoomus menestyi. Se sai nostetta myös kaksista presidentinvaaleista kansan kestosuosikin, nykyisen tasavallan presidentin Sauli Niinistön ansiosta.

Vuoden 2006 vaaleissa SDP:n Tarja Halonen voitti haastaja Niinistön yleisen ja omankin tulkintansa mukaan ”liian niukasti”. Vuoden 2012 vaaleissa demareiden ehdokas, expääministeri Paavo Lipponen keräsi vain 6,7 prosenttia äänistä, mikä oli karmea mahalasku vanhalle valtapuolueelle.

Sekä SDP että kokoomus valitsivat uudet puheenjohtajat alkukesästä. Kokoomuksessa voitosta voittoon kulkenut Jyrki Katainen luopui paikastaan, SDP:ssä tappion toisensa perään kirjannut Jutta Urpilainen syrjäytettiin.

On ennenaikaista sanoa, kuinka kokoomus ja SDP valinnoissaan onnistuivat.

Uusi kokoomusjohtaja, pääministeri Alexander Stubb on silti vauhdittanut suosiollaan myös puoluettaan. SDP taas polkee valtiovarainministeri Antti Rinteenkin johtamana syvässä kannatuskuopassa.

SDP on jumittunut puolueista neljänneksi ja noin 15 prosentin kannatukseen. Kokoomuksen ja keskustan lisäksi sen edelle kolmanneksi yltää toinen oppositiopuolue perussuomalaiset, jonka kannatus on sekin laskenut alle 16 prosenttiyksikön.

Kun eduskuntavaaleihin on aikaa enää kahdeksan kuukautta, gallupeja luetaan jo vakavalla mielellä. Ne enteilevät muutosta valtasuhteisiin.

Puheenjohtaja-pääministeri Alexander Stubbin suosio näkyy myös kokoomuksen kannatuksessa.

Tällä hetkellä näyttää, että vaalien ykköspaikasta kokoomuksen kanssa kisaa keskusta. Puheenjohtaja Juha Sipilän uutuudenviehätyksen hivenen laannuttua keskustan vaalikampanjan kärjessä korostunevat asiakysymykset. Niistä ei tämän päivän Suomessa ole ainakaan pulaa.

Perussuomalaisten puheenjohtajan Timo Soinin ennuste (MT 5.4.2013) kolmen suuren hallituksesta ei ole poissuljettu. Soinilla on silti tehtävää, ollakseen puolueineen tuossa joukossa.

Pieni riski on, että myös seuraava vaalitulos jättää neljästä suurimmasta puolueesta kaksi oppositioon. Se tarkoittaisi jälleen hallitusovien avautumista – Soinia lainaten – ”takiaispuolueille”.

Takiaisista vasemmistoliitto jätti jo hallituksen, mutta vihreät jatkaa siellä muiden suomin erivapauksin. Puolue on ihmisten elämää ja elinkeinoja rajoittamalla jopa lisännyt kannatustaan, mutta lähtenee hallituksesta ydinvoimalalupien mukana.

Talouden synkkä tila ja kansainvälisen ilmapiirin kiristyminen huomioiden politiikassa on luvassa kuuma talvi. Puolueet pyrkivät nostamaan profiiliaan vaaleihin, mutta liikkumatilaa on vähän.

Kokoomuksessa tiedetään, että puheenjohtaja Stubbin suosioon nojautuminen on myös riski. Joka tapauksessa kokoomuksen huoli vaalien lähestyessä on taas varjella johtoasemaansa, kun kilpailijat yrittävät sitä kaikin keinoin murentaa.

> **Timo Soinin ennuste kolmen suuren hallituksesta ei ole poissuljettu.**

Tärkeintä tekniikkaa

Teknologiayhtiö Outotec on kehittänyt uuden menetelmän fosforin erottamiseen jätevesilietteestä (MT 18.8.). Ensimmäinen laitos, jossa erottaminen on mahdollista, valmistuu ensi vuonna Sveitsiin Zürichiin. Sen jälkeen prosessin tuloksia päästään tarkastelemaan myös käytännössä.

Suomalainen pörssiyritys ei ole ainoa fosforin erottelun kehittäjä. Aihe on kuuma, koska niukaksi käyvä ravinne on entistä kalliimpaa ja maailma hukkaa sitä valtavat määrät jätevesien mukana. Fosforin hävikki on myös valtava ympäristökysymys.

Outotec uskoo uudella tekniikallaan mullistavansa jätevesilietteen käsittelyn. Sveitsin pilottilaitoksen odotetaan erottavan puhtaaseen ja uudelleen käytettävään muotoon yli 90 prosenttia yhdyskuntalietteen fosforista.

Laitosta voisi sen kehittäjien mukaan kutsua ”vedenpolttolaitokseksi”. Polttokäsittely tuottaa parhaimmillaan energiaa myös myytäväksi. Viljelyn kannalta hankalat raskasmetallit saadaan eroteltua prosessissa. Lisäksi laitoksen päästöt ovat niin pienet, että Zürichissä se uskalletaan sijoittaa keskelle suurkaupunkia.

Ravinteiden ja vaarallisten ainesosien onnistunut erottelu jätevesistä on jatkossa ratkaisevaa paitsi maailman ruuantuotannolle myös ympäristön kestävyydelle. Outotec on mukana kehittämässä ihmiskunnalle tärkeintä tekniikkaa.

Jätevesien puhdistus ja ravinteiden kierrätys kuuluvat niin kutsuttuun cleantech-toimialaan, josta odotetaan tulevaisuudessa yhtä Suomen talouden keskeistä veturia. Suomalaisyritykset ovatkin ottaneet haasteen vastaan.

On hienoa, että suomalaiseen tekniikkaan luotetaan ulkomailla, kuten Sveitsissä. Viennin kannalta cleantechin mallikohteita tarvittaisiin silti erityisesti kotimaahan. Se taas vaatisi päättäjiltä uskallusta julkisissa investoinneissa.

VIERASYLIÖ

Parempi Suomi rakennetaan yhdessä

Ennätyksellinen hellekesä on takana ja arki koittaa niin kouluissa kuin työpaikoillakin. Tuskin koskaan sitten 1950-luvun on pimenevään syksyyn sukellettu näin epävarmoissa tunnelmissa. Monessakin mielessä.

Maailman rauha on uhattuna monien vakavien kriisien toimesta ja Suomikin pohtii puolustusvalmiuttaan ihan uudessa tilanteessa Venäjän puhkuessa suurvaltapolitiikkaansa koko maailmalle kuin iso paha susi konsanaan. Euroopan talous on kurjassa jamassa, työttömyys ja epävarmuus lisääntyvät, tuloerot kasvavat.

Yhteispeliä kritiikin sijaan

Valtionjohtoa sekä kuntien ja yritysten päättäjiä on nyt helppo olla kadehtimatta. Arvosteleminen ja jälkiviisastelu sen sijaan on entistä helpompaa.

Jopa pääministerin kuntoiluinnostuksestakin on saatu aihe kritiikille, käviköhän näiden arvostelijoiden mielessäkään muistot ajoista, jolloin horjuvaa tasavallan päämiestä vielä talutettiin yökerhosta valtion auton takapenkille? Tai kun ulkoministerin puheesta ei saanut mitään tolkkua sen enempää suomeksi kuin muillakaan kielillä.

Kun Suomi-laivan köli raapii pohjamutia, muuttuu yleinen tunnelmakin aggressiivisemmaksi ja peli likaisemmaksi. Tästä pitäisi päästä pikaisesti eroon ja pystyyn pitäisi saada oikeat kansallistalkoot, joilla ajetaan koko maan etua.

Mitään poppakonsteja tai oikoteitä nykytilanteen korjaamiseksi ei ole. Suuri urakka on hoidettava askel ja pala kerrallaan, yhteisvoimin. Tässä jokainen meistä voi olla mukana omalla mitättömältäkin tuntuvalla panoksellaan.

Jos ei tiedä miten voi auttaa, niin ainakin voi kannustaa niitä, jotka vastuuta kantavat ja parhaansa yrittävät. Takariviltä räksyttäminen ei vie kenenkään asiaa eteenpäin. Yksittäisen puolueen, ryhmän tai yksilön etu on nyt uhrattava koko Suomen puolesta.

Sotaa emme maailmaan saatikka maahamme halua, mutta kansallistunteen pitäisi nyt yltää sota-ajan mittasuhteisiin. Rintamakarkuruus on tässä tilanteessa hyvin erilaista kuin seitsemän vuosikymmentä sitten, mutta sen seuraukset ovat kohtalokkaita tälläkin kerralla.

Vain yhtenäisenä rintamana ja kaikki vahvuutemme yhdistäen voimme palauttaa Suomen terveen hyvinvointivaltion tasolle.

Tavoitteena puhtaasti parempi Suomi

Suomi saadaan nousuun ainoastaan rehellisellä ja puhtaalla pelillä. Itsekkyys, lyhytnäköisyys ja toisten hyväksikäyttäminen painavat maatamme yhä syvempään kuiluun. Niinpä kaikenlainen puhtaus voisi olla erinomainen teema näille kansallistalkoille.

Ehdotan yhteisen tekemisen erityisteemoiksi kolmea puhdasta hanketta, joiden onnistunut läpivieminen toisi maahamme sitä positiivisuutta ja energiaa, jota jatkossa kaivataan entistäkin enemmän: Puhdas Itämeri, puhdas urheilu ja puhdas omatunto antaisivat suomalaisille taas aiheen yhteiseen hymyyn. Yhteiseksi tavoitteeksi ja teemaksi haluaisin asettaa ”Puhtaasti paremman Suomen”.

> **Puhdas Suomi antaa kansalaisilleen tuoretta voimaa nostaa kansantuote ja väestön hyvinvointi uudelle, vahvalle pohjalle.**

Itämeren tilaan voi jokainen vaikuttaa

Miltei kaikki suomalaiset jaksavat pitkän talven läpi kesän odotuksen voimalla. Tänä kesänä hellepäiviä kertyi ennätyksellinen määrä ja uimavedet olivat poikkeuksellisen lämpimiä heinäkuulta pitkälle elokuuhun. Mutta paratiisimme koki raskaan takaiskun, kun Saaristomeri ja Suomenlahti peittyivät heinäkuussa paksuihin sinilevälauttoihin ja Tampereen järvet saastuivat ihmisulosteista.

Vesistöt ja koko elinympäristömme saavat meidät joko hyvälle tai huonolle tuulelle ja jokainen meistä voi vaikuttaa tähän omalla vastuullisuudellaan ja asenteellaan. Puhdas Suomi antaa kansalaisilleen tuoretta voimaa nostaa kansantuote ja väestön hyvinvointi uudelle, vahvalle pohjalle.

Puhdas Itämeri tarjoaa jälkipolvillekin ainutlaatuiset puitteet kesän viettoon ja sen merkitys yhtenä hienoimmista matkailuvalteistamme säilyisi plusmerkkisenä. ”Maailman likaisin meri” ei sen sijaan kuullosta missään asiayhteydessä kovin houkuttelevalta.

Urheilun innostamana uuteen nousuun

Urheilu on asunut paraatipaikalla suomalaisten sydämissä koko itsenäisyytemme ajan. Ei ole mitään syytä miksi tämä olisi jotenkin muuttumassa tai vähemmän tärkeä asia nytkään.

Kansallishurmos, urheilusankarit, voitonjuhlat ja mehenki ovat parasta lääkettä masentuneisuutta, eristäytyneisyyttä ja epäonnistumisen tunnetta vastaan. Me tarvitsemme urheilijoita, joista saamme olla ylpeitä. Huippu-urheilijat kannustavat nuoria ja meitä vanhempiakin pitämään myös itsestämme huolta ja urheiluviihde on ehdottomasti parempaa ajankulua kuin tietokonepelit, väkivaltaohjelmat tai baarissa örveltäminen.

Puhdas ja tuloksekas suomalainen urheilu tarvitsee suomalaista liike-elämää ja kansallistalkoita, sillä urheilun saavuttamien menestystarinoiden antamalla voimalla me olemme ennenkin selvinneet kriiseistämme ja maailmantalouden lamakausista. Ajatus siitä, että huippu-urheilu on tärkeää vain hyvinä aikoina, on täysin kieroutunut. Huumoriakin tarvitaan eniten nimenomaan tiukoissa paikoissa.

Puhdas omatunto antaa voimia

Varmin tapa menettää yöunensa on hankkia huono omatunto. Toisaalta vaikeammatkin haasteet tuntuvat saavutettavilta, jos toimintamme perustuu korkeaan moraaliin, eettisesti hyväksyttyihin menetelmiin ja toiset huomioivaan ajatteluun.

Tämä pätee kaikkeen päivittäiseen toimintaamme kotona, työpaikalla, liikenteessä, ihmissuhteissa, liiketoiminnassa sekä vuorovaikutuksessa ympärillämme olevien ihmisten kanssa.

Jos meillä on puhtaat jauhot pussissa, ehdimme avata oven hitaammalle, pyytää anteeksi tönäisemältämme, kiittää saamastamme huomiosta ja palvelusta sekä tehdä välillä jonkun pienen vapaaehtoisen eleen jopa täysin tuntemattoman hyväksi, on meidän parempi olla ja helpompi nukahtaa.

Vastuuntuntoiseen ja rehelliseen toimintaan on myös helpompi pyytää ja saada apua. Puhtaalla omatunnolla koko yhteiskunta saa merkittävän määrän lisää voimaa ja uskoa parempaan tulevaisuuteen.

EERO LEHTINEN
Kirjoittaja on helsinkiläinen kauppatieteiden maisteri, kirjailija ja maailmanympäripurjehtija.

PÄIVÄN KUVA

TAINI RAJALA

Herra Ekon uimakoulu

Suomenhevonen Herra Eko opetteli uimaan Kouvolan Valkealassa. Orin veteen meno varmistettiin pehmeästi ensin vierestä uimalla ja sen jälkeen hevonen uikin uittoveneen perässä kuin vanha tekijä. Opetuspuuhissa ovat Ilkka Föhr ja Arsi Skyttä.

Päivän kuva -ehdotuksia voi lähettää MT:n toimitukseen osoitteeseen lukijankuva@maaseuduntulevaisuus.fi. Julkaistuista kuvista maksetaan palkkio.

KOLUMNI: LIISA YLI-KETOLA

Synnyttäkää sairaalassa vielä kun voitte!

Ärsyynnyn, kun luen lehdistä kotisynnytysten ihannointia. Kuinka autuaaksi tekevää artikkelien mukaan onkaan kotoinen kynttilän hämy tai oma lämmin suihku!

Pah, tuhahdan. Eikö niistä muka pääse muulloin nauttimaan kuin juuri synnytyksen hetkellä?

Synnytin kaksi lastani keskussairaalan synnytysosastolla ja olen niistä hetkistä enemmän kuin kiitollinen.

Sain pötkötellä yhden elämäni ainutlaatuisista öistä synnytyspöydällä sairaalan kellon raksahdusta kuunnellen. Olihan se kova alusta, ei ollut kynttilöitä, tuijottelin pelonsekaisin tuntein ilokaasumaskia ja muita sairaalatarvikkeita. Mutta yksi oli varmaa: olisin saanut huippuammattilaisten apua muutamissa minuuteissa, jos poikani olisi päättänyt syntyä yöllä.

Kotona saan aina olla, mutta en synnytysosastolla enää koskaan.

Tuntuu nurinkuriselta, että aiemmat sukupolvet ovat taistelleet meille hyvän terveydenhoidon, luksusolosuhteet esimerkiksi valmistautua synnytykseen ammeissa ja kiikkutuoleissa ihan vauvojen teho-osastojen äärellä, ja nyt taas nuoret naiset alkavat yhtäkkiä ihannoida kotisynnytystä.

> **Aikuinen pärjää kyllä hetken ilman tuoksukynttilän valoa, mutta pärjääkö pieni vauva ilman happea?**

liisa.yli-ketola@maaseuduntulevaisuus.fi

Erityisesti ihmetyttää, jos syynä on se, ettei edellisellä synnytyskerralla kätilön naama sattunut miellyttämään.

Joku raja itsekkyydelläkin voisi olla. Nimittäin eiköhän synnyttämisen päätarkoitus ole turvata uuden ihmisalun alkuhetket mahdollisimman vaarattomiksi. Aikuinen pärjää kyllä hetken ilman tuoksukynttilän valoa, mutta pärjääkö pieni vauva ilman happea?

Suuri huoli Suomessa on siitä, ettei ole enää varaa ylläpitää synnytysosastoja pienillä paikkakunnilla. Synnytysmatkat ovat pidentyneet, mikä tietää monille erityisjärjestelyjä, jännitystä, riskejä ja kustannuksia.

Kotisynnytystä ihannoivat perustelevat asiaansa sillä, ettei synnyttäminen ole sairaus, jota pitäisi hoitaa sairaaloissa.

Vaikka raskaana ollessani en ollut sairas, voin hyvin myöntää, että molempien synnytysten jälkeen olo oli joiltakin osin hetkellisesti heikko. Lääkärin ompeluneulojakin tarvittiin. Puhumattakaan siitä korvaamattomasta avusta, jonka saimme imetyksen aloitukseen, vauvan pesemiseen ja hoitoon.

Vauva sai lääkärintarkastuksensa ilman, että häntä tarvitsi päivän vanhana siirtää minnekään.

Viime vuonna pääsin Ugandassa piipahtamaan pienellä Kirewan synnytysasemalla, jossa yksi ainoa kätilö Esther Polly Awidi työskentelee vuorotta. Hän asuu viereisessä asuntolassa ja kiirehtii sieltä auttamaan synnytyksissä, milloin tarvitaan. Keskimäärin hän auttaa viisi lasta maailmaan vuorokaudessa.

Miten onnellinen hän ja odotussalin kuumuudessa loikoilleet odottavat äidit olivatkaan uudesta, puhtaasta synnytyssalista. Neliöitä ei ole paljon, mutta kaikki tarvittava kyllä.

Edistystä on se, että äitiystarkastuksiin alueelta saadaan jo yli puolet synnyttäjistä. Siten pystytään muun muassa lääkityksellä estämään hiv-tartunnan leviäminen äideistä vauvoihin ja muutenkin saadaan tarjottua paljon apua perheille.

LEHTIKATSAUS

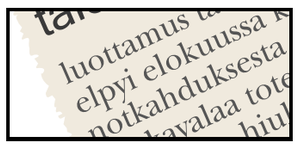

Museovirasto jarrumiehenä

Pohjalainen ihmettelee Museoviraston tarvetta suojella vanhaa pankkitaloa Pietarsaaressa kiittelee oikeusministeri Anna-Maja Henrikssonia (r.), kun tämä uskaltaa kyseenalaistaa viraston toiminnan.

”Asetelma on klassinen. Pietarsaaressa on arvioitu, että liikekeskus veisi kehitystä kaupungissa eteenpäin. Sen sijaan Museoviraston mielestä uusi ratkaisu ei kunnioita torimiljöön kulttuurihistoriallisia arvoja.”

”Henriksson ja monet muut ovat kiinnittäneet huomiota tärkeään näkökohtaan, että kuka kantaa vastuun kustannuksista, joita suojeluhankkeista koituu.”

Siksi on paikallaan kysyä Henrikssonin tapaan, kuinka laajalle ulottuvaa ja yksityiskohtiin menevää valtaa esimerkiksi Museovirasto tai jokin yksittäinen virkamies voi käyttää?”

Aalto vastaan muut yliopistot

Lapin Kansa kommentoi helsinkiläisen Aalto-yliopiston rahavaatimuksia. Lehden mielestä rahaa on löydyttävä muillekin.

”Aalto-yliopistossa noustiin takajaloilleen sen jälkeen, kun valtiovarainministeriö esitti, että erillistä lisärahoitusta ruvetaan siirtämään muille yliopistoille pääministeri Matti Vanhasen toisen hallituksen viitoittamalla tavalla. Siirron pitäisi alkaa 2015 ja päättyä 2020 mennessä.

Tieteentekijöiden liiton puheenjohtaja Tapani Kaakkuriniemi pelkistää tilanteen näin: ’Kaikki hyvä ei jatku ikuisesti edes Aalto-yliopistossa, jonka ahneus ja ruikutus on kohtuutonta’. (HS 20.8.). Tukea näkemyksilleen Kaakkuriniemi saa muun muassa Turun yliopistosta.

Hallituksen on pidettävä sovitusta kiinni. Yhden yliopiston nostaminen ei saa tapahtua muiden kustannuksella.”

Raita-arvoituksen ratkaisu

Maanantaina lehdessä kyseltiin, mistä raidat ovat ilmestyneet vehnäpeltoon. ”Väderstadin 4-metrinen kylvökone oli luultavasti vahingossa säädetty niin, että toinen puoli antoi vähemmän lannoitetta”, kertoo kuvan ottanut Krister Hästbacka.